

Türkiye–Suriye Yeni Politikası

GÜÇLÜ BİR TARİH VE PARLAK BİR GELECEK

AHMED ELHAC

Suriye ve Türkiye: Güçlü Tarih, Parlak Gelecek

Geçmişin köklü dostluğu: Menderes ve Atasi Şam'da

Suriye ve Türkiye arasındaki ilişkiler, sadece iki komşu ülkenin sınır paylaşımı değil; ortak bir tarihin, iç içe geçmiş bir kültürün ve yeniden inşa edilen stratejik bir kaderin hikayesidir. 1955 yılında Suriye Cumhurbaşkanı **Haşim el-Atasi** ile Türkiye Başbakanı **Adnan Menderes**'in Şam'daki tarihi buluşması, bu köklü bağın ilk büyük diplomatik nişanesiydi. Bugün ise bu tarihi miras, modern bir devlet aklı ve "**Entegre Siyaset**" anlayışıyla çok daha geniş bir vizyona taşınmaktadır.

Devrimin İlk Yılları: Türkiye'nin Stratejik ve İnsani Kalkan Rolü

Suriye'de 2011 yılında halkın adalet ve özgürlük talebiyle başlattığı hareket, Türkiye için sadece bir dış politika meselesi değil, tarihi bir sorumluluk olarak görüldü. Devrimin ilk günlerinden itibaren Türkiye, Suriye halkının sesini dünyaya duyuran bir "diplomatik merkez" haline geldi. Henüz askeri operasyonlar başlamadan çok önce Türkiye, kurduğu kamplar ve uyguladığı "açık kapı politikası" ile rejimin halkı tamamen yok etme ve bölgeyi insansızlaştırma planını bozdu.

O dönemde Türkiye, bölgedeki İran destekli yayılcı projelere karşı Suriye'nin kimliğini ve toplumsal dokusunu koruyan tek güç oldu. İstihbari ve lojistik anlamda sağladığı rehberlikle, yerel halkın kendi vatanını savunacak bir bilince ulaşmasına öncülük etti. Türkiye'nin bu ilk yıllardaki duruşu, Suriye muhalefetine parçalanmasını önlemiş ve onlara uluslararası meşruiyet kazandırmıştır. Eğer Türkiye o günlerde bu stratejik derinliği sağlamasaydı, bugün Suriye'de halkın iradesinden bahsetmek mümkün olmayacaktı. Bu sessiz ama derinden yürütülen destek, aslında bugünkü zaferlerin ve güvenli bölgelerin temel taşlarını o günlerden döşemiştir.

Bahar Kalkamı Harekatı: Barışın Tesisi ve Askeri Devrim

- Türkiye, bu operasyonla "taktiksel sabır" stratejisinden, sahadaki tehditleri kökten bitiren bir "aktif savunma" modeline geçmiştir. Harekatın temel amacı, sivil halkı korumak, yeni göç dalgalarını önlemek ve Suriye'nin toprak bütünlüğünü terör unsurlarından temizlemektir.

- **KORAL ve Teknoloji Devrimi:** Bu operasyonun asıl gizli kahramanı, Türk savunma sanayisinin yerli üretimi olan **KORAL** Elektronik Harp Sistemi olmuştur. KORAL, düşman radarlarını tamamen kör ederek ve haberleşme ağlarını felç ederek Suriye ordusuna ve müttefiklerine karşı mutlak bir üstünlük sağlamıştır. Bu başarı, Türk teknolojisinin sahada ne kadar belirleyici olduğunu tüm dünyaya kanıtlamış ve gelecekteki askeri iş birlikleri için güven vermiştir.

Bölgesel Dengeler: Rusya, İran ve İsrail Denkleminde Türkiye

Gazete Oksijen ve BBC analizlerine göre, Suriye'deki yeni dönem bölgesel güç dengelerini yeniden tanımlamıştır.

- **Rusya-Türkiye İlişkileri:** Türkiye, Suriye meselesinde Rusya ile "dengeleyici bir güç" (Balancing Power) olarak iş birliği yürütmüştür. **Astana Süreci** ve **Soçi Mutabakatı**, sahadaki çatışmaların azaltılmasında ve siyasi çözümün önünün açılmasında anahtar rol oynamıştır. Rusya'nın Ukrayna gibi dış meşguliyetleri, Türkiye'nin Suriye'deki "istikrar sağlayıcı" rolünü daha da pekiştirmiştir.
- **İran ve İsrail Faktörü:** Yeni Suriye yönetimi, dış müdahalelerden uzak, daha **pragmatik** ve kendi öz gücüne dayanan bir yol izlemektedir. Bu durum, bölgedeki yabancı güçlerin kontrolsüz etkisini azaltırken, Türkiye ile kurulan "stratejik ortaklığı" bölgenin en sağlam sütunu haline getirmektedir.

Sessiz Güç: İstihbarat ve Stratejik Derinlik

Türkiye'nin Suriye politikasının en kritik ama en az konuşulan kısmı, sahada yürütülen "açık diplomasi" ve sessiz istihbari destektir.

- **Kritik Bölgelerdeki Rol:** Özellikle **Cebel el-Şeyh** hattındaki askeri denge, **Süveyda**'daki toplumsal krizler ve **Fırat'ın doğusundaki** hassas dengelerde Türk istihbarat birimlerinin sağladığı destek hayati önem taşımıştır. Bu destekler, genellikle "mutlak sessizlik" prensibiyle yürütülmüş, Suriye'nin iç güvenliğinin korunmasında kilit rol oynamıştır.
- **Dürzi ve Aşiret Dengeleri:** Türkiye'nin bölgedeki aşiretler ve farklı toplumsal gruplarla kurduğu diyalog, Suriye'nin toplumsal barışının yeniden inşasında büyük bir güven kaynağı olmuştur.

Altyapıdan Teknolojiye: "Tek ve Bütünleşik Siyaset"

8 Aralık zaferinin ardından, Suriye'nin adeta "son nefesini veren" altyapısı için Türkiye gerçek bir kurtarıcı güç olmuştur.

- **Yeniden İnşa Hamlesi:** Havalimanlarının onarımı, elektrik şebekelerinin entegrasyonu, petrol ve doğal gaz hatlarının modernizasyonu Türkiye'nin mühendislik ve teknik desteğiyle hız kazanmıştır. Sadece fiziksel altyapı değil, dijital sistemler ve devlet yönetim mekanizmalarındaki elektronik dönüşümde de Türkiye'nin tecrübesi temel alınmaktadır.
- **Entegre Siyaset:** Artık iki ülke arasında klasik diplomasi kuralları değil, **"Bütünleşik (Entegre) Siyaset"** yaklaşım dönemi hakimdir. Suriye'nin yeni yönetimi, meşruiyetini devrimden alan ama aynı zamanda dünyayla barışık, akılcı

bir yol izlemektedir. Bu yolun en güçlü ortağı ise Türkiye'dir ve bazı arap
ulkerdir.

Sonuç: Pragmatik Bir Gelecek İnşası

Sonuç olarak, Türkiye ve Suriye bugün "tek bir stratejik akıl" gibi hareket etmektedir. *Kriter Dergi*'nin vurguladığı "Yeni Suriye'de teröre yer yok" prensibi, iki ülkenin ortak vizyonudur. Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile **Ahmed eş-Şara** arasındaki görüşmeler, 1955'teki o tarihi dostluk ruhunun, bugünün şartlarına uyarlanmış, çok daha güçlü ve teknik bir devamıdır. Geçmişin tecrübesi ve geleceğin teknolojisiyle, iki kardeş halk el ele vererek Ortadoğu'nun yeni lider vizyonunu oluşturmaktadır.

Yeni bir dönem: Türkiye ve Suriye ortak geleceği inşa ediyor

Kaynakça

1. **SETAV (Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı):**
 - *Odak: İkinci Yıl Dönümünde Bahar Kalkanı Harekatı ve Barışın Tesisi.*
2. **Kriter Dergi:**
 - *Yeni Suriye'nin İran, Rusya ve İsraile İçin Anlamı.*
 - *Türkiye'nin Terörle Mücadelesi: Taktiksel Sabır Stratejik Sadakat.*
 - *Yeni Suriye'de Teröre Yer Yok.*
3. **Gazete Oksijen:**
 - *BBC Analizi: Rusya Suriye'den Sonra İran'ı da Kaybedecek mi?*
4. **Yeni Şafak:**
 - *Tarihe Geçen Operasyonun Gizli Kahramanı: KORAL.*
5. **Akademik Paradigma:**
 - *Putin Rusyası, Avrasyacılık ve Türkiye.*